

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 32.

Lýsingaprisur fyri petittreglu: 30 oy. á forsiðuni,
20 oy. á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fest
avsláttur í prísinum.

Hósdag hin 22. decembir 1927.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bilagt á posthúsinum, brævasvarnaðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

1. árg.

JÓLARØÐA

av
J. DAHL.

Jólini eru ljósins hátíð, jólini eru friðar fest. — Tað ljóðar kannska undarligt at tala um ljós og ljósins hátíð nú, meðan dagarnir eru stuttir og dimmir og náttin so long og myrk, og sólin so sjaldan kemur til sýnis; men alskavæl er tað nú ein ljósins hátíð; vit vita, at nú fara dagarnir aftur at dragna og ljósna, sólin hækkar og ljósið vinnur valdið, meðan myrkríð má dvína. Vit vita, at forfedrar okkara her uppi í norði, meðan teir enn vóru heidnir menn, á hesi tíð hildu størstu hátíð teirra, og tað var ein ljósins hátíð á miðum vetri, tí tá ið teir av ovarstu fjallatindum kundu merkja, at sólin tók aftur at hækka, so hildu teir eina gleði-hátíð fyri teirri komandi ljósu tíð, fyri teirri sigrandi sól og tí komandi summari. Av rættum er tí tann kristna hátíðin jólini, tann størsta og besta hátíð, sum menniskjan eigir, av rættum er hon lögð til hesa tíð, til minnis um hin ævinliga ljóskongin av himli, sum tendraði lívsljós í mannaálum, til minnis um hann, ið talað hevur orðini: »Eg eri heimsins ljós, hann, ið fylgist við mær, skal ikki ganga í myrkri, men hava lívsins ljós.»

Jólini eru eisini friðar fest. Vit síggja tað, hvussu tað er sum tað stravn, friðleysa, harða, øðismikla og villa mannalívið líkasum saktar og stílnar og verður meiri friðsamt um jólini; tað er sum tellur friður og hvíld og samljóð yvir øll lívsins viðurskifti; tað er sum hevur menniskjan ein umvara og eina kenslu um, at nú um jólini kann tað tó ikki bera til, kann tað ikki vera hóskandi og sømuligt at klandrast og deila, at vera hørð og kensluleys og einans hugsa um sjálvan seg og ikki leggja lag í hini; nú vil ein tó bera eitt sindur umsorgan fyri hinum og gera teimum nakað gott. Eina stutta stund spretta soleiðis teir bestu lívsspirar fram í mannahjartanum, teir sum ofta verða køydir av verðsligum sliti og sjálgjörðum sorgum. Men eitt slíkt friðar lag yvir menniskjuni, antin tey so eru kristin ella ikki, er ein frukt av tí stóra gleðifulla jólabóði: »Friður á jörð!» Tí halda vit á jólu eina friðarfest til minnis um hann, sum heilsaði lærusveinum sínum við orðunum: »Friður verði við tykkum,« og sum segði við teir: »frið lati eg eftir hjá tykkum, frið gevi eg tykkum, eg gevi tykkum ikki soleiðis sum verðin gevur.»

Við sjóarmálan við oyrasund.

Guds friður og gleðilig jól!

Eg liti út á oyrasund,
nú nærkast jól — hátíðarstund —
um ein bert kundi trinið inn um gátt
í tí heimi, ein fyrr hevur átt.
Oh, litla smátta, tú milt heim:
fremst mær í huga er av teim
sum enn eg havi gíst á mínu ferð,
í tí marglitnu, baldrutu verð.
Um bert eg kundi komið inn á gátt,
har heima, jólasálmar ljóma hátt,
har míni systkin stókast nátt og dag:
Jóladag skulu øll verða glað.

O, eg sum fór til fremmand lond,
mær leingist nú til heimastrond
at halda jól ímillum míni har
tey nú samlast, nú jól eru nær;
sum flytufuglur eri eg,
má aftur halda fram á veg
til onnur fólk og burt til onnur lond,
so er lagnan, eg má, men tó bond
duldr draga meg í huga til tað heim,
har eg sum piltur spældi mær við gleim —
Eg sendi ynskir heim — nú setur sól —:
Guds friður og gleðilig jól!

Hin fjarskotni.

Friðarfest til minnis um hann, ið tók allan ófrið, alla sorg og allan sálarvanda burt, og fordi hann kom; hann, sum enn kann veita hvørjum einasta manna-hjarta, sum er sjúkt, sorgar-bundið og syndartyngt, frið og sæla hvíld. Vit eiga at vera takksom fyrri at hesin friðarboðskapur er komin til heimin, hvar so mangt er, sum elur til stríð, — at orðini um, at øll menniskjur eru bróður, eru kunngjørd á jörð, hvar ósemja og óvund so ofta ósa upp mann móti manni og fólk móti fólk. Tað verður ímillum manna ofta haft á máli, at tann og tann stóri maður hevur livað tá og tá, og hevur gjørt so og so nógv fyri mannaheimin og flytt hann fram eftir og lyft hann upp eftir; og tað er beint, og tað eiga vit at vera takksom fyrri. Men latum okkum aldri gloyma, men altíð og serliga nú um jólini minnast, at eina ferð hevur livað ein maður, Jesus Kristus; og fyri honum má allur mannastórleiki og allur manna-vísdómur og øll stórmenni dvína

og falla á knæ til jarðar niður; tí aldri, so leingi heimurin hevur staðið, hevur nakar talað og virkað soleiðis sum hann, hann, ið talaði við mátt og meg, so allir vísmenn máttu tagna, og gjörði væl og hjálpti, hvar hans fótur steig; aldri havur nakar víst slíkan kærleika til menniskjur sum hann, ið sjálvboðin og av frum vilja gav seg í deyða fyri teim, til tess at hann kundi bjarga teim; aldri hevur nakar sýnt slíka virðing og slíkt umfatandi skil og slíkt samlyndi fyri øllum menniskjaligum lívi og øllum lívsviðurskiftum sum hann, ið talað hevur orðini: »komið higar til mín øll tit, ið strevast og tyngd eru, og eg vil veita tykkum hvíld;« og aldri hevur nakar givið menniskjans lívi slíkt ómetuligt virði og sett tí slíkt høgt mál sum hann, ið talaði orðini: »hvat gagnar tað einum menniskja, um tað vann tað heilu verð, men mátti bota við sál síni!«

Alt umfatar hann við sínum eyga og kærleika sínum, líka frá teirri litlu jarðablómu til tað allardjúpastu og innsta í mans-

ins sál; og orð síni ber hann fram á slíkan hátt, at øll menniskjur, bæði tey, ið millum manna roknað fyri stór og tey, sum smá eru og ongan góðan hava, í orðum hans kunna finna hjálp og troyst fyri sálum teirra; og orð hans kunna finna hjálp og troyst fyri sálum teirra; og orð hans eldast ikki og slífast ikki upp, sum annars mannaorð, ið bundin eru av stað og tíma og annars líva so skamma stund. Ættarlið eftir ættarlið hava tey ljóðað, og mannfjöld eftir mannfjöld hevur í teimum funnið sálarbót og hevur í teimum um fingið meg til at lyfta eygur og huga upp eftir, undir lívsins tungu byrðum. Orð hans eru andi og lív. Mong góð tíðindi eftir mannfjöld hevur í ljóðað yvir mannaheimin á longu lívsleið hans, men aldri hava betri tíðindi, gládari boð og sælari orð ljóðað yvir jörð enn hina jólanátt, tá ið varð sungið: »Friður á jörð, tí tykkum er í dag ein frelsari foddur!«

Vit, sum trúgva á Jesus sum Guds son og frelsara vára, vit halda av sonnum gleðihátíð um

jólini, og vit syngja við frøði takkarsálmar fyri náði og kærleika og miskunn hans, tí hann hevur adlað menniskjaltíð, hann hevur givið tí virði, vakurleika, innihald og mál; hann hevur fevt øllum í sínum fjálgandi kærleiksfarvi, hann hevur givið okkum at liva við hopi, hann hevur brotið allar oyðandi og spillandi kreftir, og víst okkum leið út úr myrkrinum út í ljósið, úr deyða til lívs og frá jörð til himnaríkis, tí hann doyði fyri okkum og stóð upp frá deyðum fyri okkum.

Men øll tey, sum í honum einans síggja eitt menniskja, mugu tó av sonnum viðganga, at slíkur maður sum hann aldri hevur stigið á fold; og vilja tey fylgja teim ráðum, sum Jesus sjálvur hevur givið øllum, nevniliga í egnum persónligum lívi at royna læru hans, um hon orkar at bera eitt menniskjalív trygt og sikkurt og veita lukku og frið, tá ið hann segði: »um nakar vil gera eftir mínum orðum, hann skal kenna, um lærdómurin er av gudi, ella um eg tali av mínum egna,« so skulu tey eisini sanna, at her er meir enn eitt menniskja, sjálvt tað allarstørsta og allarbesta, at her er meir enn ein lærari og profetur, og tey skulu læra at leita til hans sum frelsara og loysara teirra frá synd og neyð og kenna hann sum tann einasta, ið hjálpa kann, einasta tilhald og álit, tá ið øll onnur og alt annað sviktar og víkur. —

Gævi so, at vit av sonnum mega fáa eina gleðilig jól, so at vit kenna, at tað er fyri okkum sjálvum, at Jesus hevur borið tey sælu orð út yvir jörð, at vit menniskjur eiga ein algóðan, miskunsaman, altvaldandi faðir í himli, sum her umsorgan og kærleika til alt, sum rorir seg á foldum; — so at vit sanna, at tað er fyri skyld okkara, at Jesus varð maður og gav seg í deyða fyri einans at bjarga okkum frá sálarneyð og tungum syndartrega; — so at vit merkja, at tað var fyri okkum sjálvum, hann tendraði sitt hjarta jóla-ljós, til tess at vit ikki skulu liva í myrkri; — og so at vit kenna, at tað er til okkara, hann hevur talað orðini: »eg eri vegurin, sannleikin og lívið, eingin kemur til faðirsins utan við mær,« so vit hava hann til einasta vin og einasta leiðbeinara gjøgnum lívsins mongu og tungu gøtur; men so skulu vit eisini uppliva tað, at tað glampar ljós yvir lívsveginum, sum lættir alla tyngd og rekur alla myrka sorg burt, og at tað manna-hjarta, sum heilt gevur seg upp í hendur hans og eigir innarstu